

Het heiligenboek

Lucia van Syracuse. De brengster van het hemelse licht *Tom Zwaenepoel*

Hoewel haar bestaan historisch bewezen is, zijn er over het leven van Lucia slechts legenden te vinden. Ze komt in Syracuse op Sicilië ter wereld. Volgens de wens van haar moeder moet ze trouwen met een jonge heidense man. Wanneer haar moeder ongeneeslijk ziek wordt, bezoeken ze samen het graf van de heilige Agatha in Catania. Hier vraagt Agatha in een visioen of Lucia haar leven in dienst van God wil stellen. Lucia stemt daarmee in en haar moeder geneest. Ze verbreekt de verloving en verdeelt de bruidsschat onder armen en zieken. Tijdens de christenvervolgung brengt Lucia levensmiddelen naar de schuilplaatsen van de christenen in de catacomben. Om beide handen vrij te hebben voor het dragen van zoveel mogelijk spijzen, zet ze een krans met kaarsen op haar hoofd. Zo vindt ze haar weg in de duisternis. Lucia wordt aangeklaagd. Als men haar naar een bordeel wil brengen en geboeid op een ossenwagen plaatst, komen de dieren niet meer vooruit. Om aan de schande en vernedering te ontkomen, steekt ze zichzelf de ogen uit. Wanneer kokende olie en de brandstapel haar niet deren, wordt ze met het zwaard gedood.

Het symbool van het licht is een zinspeling op Lucia's naam, die

een afleiding is van het Latijnse lux, licht. Volgens de legende behoudt Lucia het gezichtsvermogen nadat ze zichzelf de beide ogen heeft uitgestoken. Ze wordt vooral vereerd in Noord-Europa, waar de bedreiging van het licht door de duisternis van lange winter nachten intens wordt beleefd. In Zweden draagt de oudste dochter van het gezin op Lucia's feestdag (13 december) een lang wit kleed en een groene krans met rode bosbessen en brandende kaarsen. 's Ochtends gaat ze van kamer tot kamer om alle familieleden te wekken en serveert ze het ontbijt met saffraanbrood en glögg, de Zweedse glühwein met rozijnen en amandelen. Lucia-bruiden trekken door dorpen en steden en zingen het Lucialied op plaatsen waar troost of licht nodig is, zoals in scholen, ziekenhuizen en bejaardentehuizen. In dat lied verkondigen de meisjes vol blijdschap het einde van de donkerste en kortste dagen van het jaar en de overwinning van het licht. Het lied klinkt hoopvol voor wie het fysisch of psychisch moeilijk heeft: „Met zware stappen gaat de nacht rond huis en hof. In ons donker huis verschijnt met brandend licht Sancta Lucia. Een nieuwe dag moet schitteren aan het rooskleurige firmament, Sancta Lucia!”

Omdat haar feestdag in de advent valt, is Lucia's licht ook de voorbode van het kerstlicht. Het licht van de vier adventskaarsen symboliseert verwachting en hoop, als voorbereiding op de geboorte van de Verlosser. Daarover zegt emeritus paus Benedictus XVI het volgende: „De mens leeft voortdurend in verwachting. De hoop tekent de weg van de mensheid, maar voor de christenen is zij door een zekerheid bezielde: de Heer is op onze levensweg aanwezig. Hij begeleidt ons en op een dag zal Hij ook onze tranen drogen. Op een dag, niet ver weg, zal alles vervulling vinden in Gods Rijk, in het Rijk van gerechtigheid en vrede” (Homilie tijdens de eerste vespers van de eerste zondag van de advent in de Sint-Pietersbasiliek, 28 november 2009). Lucia's leven is een lange weg in dagelijkse goede werken zonder ophouden en zonder verdriet.

Lucia is niet alleen brengster van het hemelse licht, maar ook van geschenken. Tijdens de middeleeuwen krijgen de kinderen cadeaus op haar feestdag. Vanaf de zestiende eeuw wordt kerstavond de geschenkdag bij uitstek. Volgens paus Ratzinger is „Kerstmis het feest van de geschenken geworden om zo God na te bootsen, die zichzelf aan

ons heeft gegeven”. Samen met de heilige Luca roept hij alle gelovigen op terug te keren naar de echte betekenis van het kerstfeest: „Laten wij ons hart, onze ziel, onze gedachten door dit feit raken! Vergeten wij tussen al die geschenken die we kopen en ontvangen niet het echte geschenk: elkaar iets van onszelf geven, elkaar onze tijd geven, tijd voor God maken. Zo verdwijnt de onrust en ontstaat blijdschap, feest” (Homilie tijdens de midernachtmis in de Sint-Pietersbasiliek, 25 december 2006).

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

4 december, 0.25 uur, Canvas. In de Braziliëgekte op tv in de aanloop naar het WK voetbal toch een parel: *Senna*, documentaire uit 2010 over het spannende leven en de tragische dood van de legendarische Braziliaanse Formule 1-piloot Ayrton Senna (1960-1994).

7 december, 14.05 uur, VRT één. *Stardust*, avontuurlijke sprookjesfilm uit 2007 over een negentiende-eeuwse jongeman die zijn geliefde een morzel belooft van een pas gevallen ster.

7 december, 20.40 uur, Canvas. Terug van weggeweest, de steengoede Britse detectiveserie *Foyle's War*. In deze achtste jaargang lossen gewezen politiemann Christopher Foyle en zijn assistente Sam Stewart voor de Britse geheime dienst MI5 misdaden op in de nasleep van de Tweede Wereldoorlog en het begin van de Koude Oorlog. Vandaag aflevering 1, *The Eternity Ring*. Foyle keert terug uit de Verenigde Staten en wordt gerekruteerd door de geheime dienst.

8 december, 14.05 uur, VRT één. *The Wizzard of Oz*, onsterfelijke musical uit 1939 over Dorothy (Judy Garland) die door een storm van Kansas naar het sprookjesland Oz wordt geblazen.

De vrome kudde

Vliegtuig *Ingezonden door Tony Verbeeck*

Twee Schotten aan boord van een lijnvlucht schrikken zich rot wanneer de piloot meldt dat het vliegtuig in grote moeilijkheden verkeert en misschien wel zal neerstorten. De ene kijkt de andere vertwijfeld aan:

– Oei, wat moeten we nu doen?

Zegt de andere:

– Ik weet het! Laat ons iets christelijks doen.

Zegt de eerste:

– Goed idee. Ik zal rondgaan met de offerschaal!

Parachute *Ingezonden door Mark Verwilgen*

Een parachutist suist naar de aarde. Zijn hoofdparachute zowel als zijn reservevalscherf weigeren dienst. Dan ziet hij een man van de aarde naar de hemel suizen, de kleren aan flarden en helemaal onder het roet. Roept de parachutist:

– Heb jij verstand van valscherfmen?

Roept de man:

– Neen, en ook al niet van gaskachels.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

twee-slachtig boterham-beleg	waterige kleurstof uitbouw	bezzittelijk vzw. nauwe opening	voor ochtend- maaltijd	turen dieren- verblijf					6
kaassoort afmeting			aan- tekening						
			3	rivier in Duitsland	slee Verenigde Naties				
hal voertuig									8
		pers. vzw.	streep Aziatisch land					schaamte	
knaag- dier	zout water- dier				sterke- drank			water- plant	
				zangnoot	opstootje				
nikkel kunst- werk		voltooid			een- kleurig				9
									5

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **INSTANTIE**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---